

Подъ влияние, види се, на течението за реформиране на държавния апаратъ се яви идеята у турското правителство за опредѣляне правата на неограниченитѣ власти и цензори по отношение на печата. Водено отъ тия разбирания, то създаде на 19 декемврий 1865 година законъ за печата. Наистина, той съдържахше постановления, които предвиждаха наказания за простѣпки ненаказуеми споредъ днешнитѣ разбирания за правното положение на печата, но като се иматъ предъ видъ условията, при които той бѣ поставенъ до тогава, не можеше да се желае повече, освенъ точното и справедливото прилагане на закона. Чл. I поставяше издаването на едно периодическо издание въ зависимостъ отъ получаването на специално разрешение отъ правителството. Разрешение се иска отъ министерството на просвѣтата, ако просителътъ е турски поданикъ, и отъ министерството на външнитѣ работи — ако е чуждъ поданикъ. Тѣй като даването на разрешение зависѣше отъ усмотрението на правителството, често пѣти трѣбваше да се търсятъ влиятелни ходатаи и да се даватъ подкупи за издействуването му. Законътъ предвиждаше, освенъ това, ако издателътъ е турски поданикъ, да има най-малко 30-годишна възраст и да не е билъ осѣжданъ, а ако е чужди поданикъ — да даде декларация още при получаването на разрешението, че ще се подчинява, като турскитѣ поданици, на всички задължения, произтичащи отъ закона за печата (чл. 3). Издателитѣ бѣха задължени да изпращатъ въ бюрото на печата въ Цариградъ или въ вилаетското управление по единъ екземпляръ отъ всѣки брой (чл. 4). Задължителното изпращане на безплатни екземпляри улесняваше властѣта да упражнява по-строгъ контролъ върху печата. За статии, попадащи подъ ударитѣ на закона, се подвеждаше подъ отговорност не само авторътъ, но и редакторътъ (чл. 7). Предвижда се, следователно, солидарната отговорност, принципъ, легналъ по това време въ почти всички законодателства по печата въ Европа. Отъ особно значение бѣше чл. 8, който предвиждаше задължително безплатно обнародване на официалнитѣ съобщения, които се изпращатъ отъ бюрото на печата или отъ мѣстнитѣ власти въ провинцията. Съ това предписание се подчертава желанието на правителството да използва печата за държавни и правителствени цели. Често пѣти властѣта злоупотрѣбляваше съ правото, дадено ѝ отъ закона, и обременяваше печата съ маловажни съобщения или съ комюникета, несъвмѣстими съ неговитѣ идеи и задачи. Въ втората алинея на сѣция членъ се предвиждаше задължително помѣстване отговоритѣ на всички лица, засегнати чрезъ вестника; отговорътъ не трѣбва да превишава повече отъ два пѣти дължината на статията, която го е предизвикала. Правителството искаше по този начинъ да гарантира личната и семейна честъ и да запази държавнитѣ органи отъ нападки въ печата.